

Slutrapport

”Samverkansresurs på AF med fokus unga vuxna i
Landskrona och Svalöv”

Utförare: Arbetsförmedlingen, Nordvästra Skåne

Tidsperiod: 2020-08-15 – 2021-06-30

Bakgrund

Samverkansparterna och då främst kommuner uttryckte en stor oro inför det de upplevde som arbetsförmedlingens (AF) tillbakadragande med personalminskningar och stängda kontor.

Detta samtidigt som antalen varsel ökade och arbetslösheten steg, kanske främst bland ungdomar, men även för övriga.

Det konstaterades att det fanns tillräckligt med ekonomiska resurser hos AF för att finansiera olika arbetsmarknadspolitiska insatser men att det saknades arbetsförmedlare som kunde fatta erforderliga beslut. Både kommuner och arbetssökande upplevde att AF var svår att nå.

FINSAM:s innovationsgrupp och deras intervjuer med KAA-ungdomar och unga på ekonomiskt bistånd visade att unga inte har förtroende för att AF kan hjälpa dem att hitta ett arbete.

FINSAM formulerade ett uppdragsförslag till AF som gick ut på att förbundet ville finansiera en heltidsresurs på myndigheten som skulle jobba mot unga vuxna i Landskrona Svalöv samt bygga samverkansrutiner med de parter som är aktualiserade i andra uppdrag som förbundet finansierar. Arbetet skulle omfatta både handläggning av ärende och samverkansutveckling. I uppdraget låg också att medverka på FINSAM:s uppdragsledarträffar och därigenom bidra till att utveckla den kunskap som krävs för att bygga hållbara samverkansstrukturer i Landskrona Svalöv.

Ambitionen var att samverkansresursen skulle finnas fysiskt på plats i Landskrona och Svalövs kommuner för att på så sätt få en nära kontakt och djup kännedom om kommunernas behov och verksamhet. Genom att ta med sig den kunskapen hoppas förbundsmedlemmarna att de skall få en bättre förståelse för varandras uppdrag och ansvarsområde.

Arbetsätt

Uppdragsanalys och kartläggning

Arbetet började med att ta del av gjorda intervjuer med ungdomar. Därutöver gjordes egna intervjuer med ungdomar på AF som hade kontakt med flera myndigheter.

Fortsättningsvis har det gjorts kontinuerliga intervjuer med både arbetsförmedlare, kommunala tjänstemän och andra relevanta aktörer.

Till en början skedde arbete på plats med möten med både arbetssökande ungdomar och tjänstemän men när hemarbete påbjöds så övergick arbetet till att ske på distans. Det har försvårat möjligheterna för att följa arbetet i kommunerna på riktigt nära håll. Det har även lett till att de planerade fokusgrupperna med ungdomar inte kunnat genomföras som tänkt.

Arbetet har skett i nära dialog och samarbete med övriga FINSAM-finansierade uppdrag.

Uppdragsledaren har kontinuerligt varit behjälplig med att leverera uppgifter till kommunala tjänstemän kring sökande som lämnat samtycke därom.

Resurser

Nedan värdestjärna visar på de resurser och aktörer som identifierats som väsentliga för de unga i behov av samordnat stöd.

Vad gäller Försäkringskassan finns det väl fungerande rutiner med AF genom det som heter det förstärkta samarbetet.

FINSAM Helsingborg bedriver idag en process som heter Synergi för att utveckla samarbetsformer mellan AF och primärvården. För att undvika dubbelarbete och då AF ogärna har olika rutiner i olika kommuner avvaktas det resultatet.

För psykiatrin finns en framtagen processkarta som redovisas som bilaga 1.

Den privata sfären har visat sig vara oerhört betydelsefull vid uppdragsledarens intervjuer med ungdomar men den ligger utanför denna process. Däremot har en sak framkommit i de flesta intervjuerna och det är att de aktuella ungdomarna inte är bekväma med digitala möten eller att träffa olika handläggare. De beskriver ofta att de bara vill berätta sin historia en gång och då för någon de skapat ett grundläggande förtroende för. De önskar att denna person sedan är den som kan hjälpa dem med övriga myndighetskontakter. Det finns till viss del i AF:s SIUS (särskild stödperson för introduktion och uppföljningsstöd) och i olika kommunala projekt exv. Unga vidare. Detta är ett problem som den reformerade

arbetsförmedlingen måste ta höjd för då myndigheten är på väg i motsatt riktning genom växlingen från min kund till kundens ärende.

Ett system som bygger på att specialiserade handläggare handhar den aktuella insatsen för att därefter låta nästa specialiserade handläggare arbeta vidare med nästa insats i den med kunden uppgjorda planeringen.

Uppdragsledaren har etablerat kontakt med de kompletterande aktörerna. Då både de och AF fortsatt är osäkra på hur och på vilket sätt deras framtida arbete efter reformeringen skall bedrivas har det lett till en del förberedande möten och samtal men inget formaliserat.

Den här processen har därför främst fokuserat på AF och kommunerna.

Uppdragsledaren har vid ett antal tillfällen haft informationsmöten, både fysiska och digitala, med kommunernas enheter för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsenheter. Det har lett till att det nu finns en tydligare kunskap om AF:s arbetssätt och ansvarsområden. Det har även lett till att det skapats kontaktvägar mellan dessa avdelningar och arbetsförmedlingen. I dagsläget är dessa väldigt personbundna vilket är en risk då personer tenderar att bytas ut. Då detta uppdrag tydligt visat behovet av en mera formaliserad kontaktväg pågår nu ett utredningsarbete i AF:s lokala ledningsgrupp för att tillsätta formellt kommunansvariga handläggare.

Vi har regelbundet diskuterat vilka möjliga insatser som är kompatibla med myndigheternas regelverk och hur vi skall undvika att arbetssökande har dubbla planeringar, en genom arbetsförmedlingen och en annan genom kommunen. Vi har även tryckt på vikten av att meddela de som hänvisas till att skriva in sig på AF, av ekonomiskt bistånd, att de är öppna med att berätta hela sin situation vid det personliga distansmötet för att de skall slussas vidare på rätt sätt inom AF:s olika spår. Det har förekommit att de sökande informerat personligt distansmöte att de har en heltidsaktivitet genom kommunen och då antingen blivit utskrivna igen eller kodade som kommuninsats varvid arbetsförmedlingen inte arbetar aktivt vidare med dem.

AF har även infört dels en myndighetstelefon som kan ge generella svar på frågor dels ett IT system (AFLI) som ger socialsekreterare tillgång till grundläggande information om inskrivna på arbetsförmedlingen.

Under uppdragets gång har uppdragsledaren regelbundet servat kommunerna med de uppgifter kring arbetssökande som kunnat lämnas ut efter de arbetssökandes skriftliga samtycke. Det har ofta gällt om det med de tillgängliga uppgifterna varit troligt att olika anställningsstöd kan beviljas. Inga definitiva svar har getts men bara en indikation har gjort att kommunerna kunnat arbeta vidare med de aktuella personerna.

Det finns fortfarande viss konkurrens om ungdomar som saknar gymnasiekompetens mellan AF:s projekt Ung framtid och det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) eller snarare mellan Ung framtid och folkhögskolornas studiemotiverande insatser. Folkhögskolorna behöver en viss volym för att kunna starta kurser och AF har volymmål på vissa arbetsmarknadsinsatser.

Uppdragsledaren har även tillsammans med KAA i Svalöv påbörjat ett samarbete med att identifiera de svalövsungdomar som är inskrivna på AF och som saknar gymnasiekompetens.

Värdeskapande

Alla dessa aktiviteter har tillsammans medverkat till att många arbetssökande fått en enklare och snabbare väg till målet egen försörjning med tillhörande ökad självkänsla och välmående. Detta genom att de olika myndigheterna har en klarare bild av vad de kan förvänta sig sker hos den andra myndigheten och vad de själva skall göra.

Det har även lett till att den i processens början upplevda frustrationen hos främst de kommunala tjänstemännen har minskat då de nu har snabbare och säkrare ingångar på arbetsförmedlingen än de hade tidigare.

Till detta kommer det stora värde som den ökade systemförståelsen gett övriga uppdragsledare i FINSAM. De har dels kunnat använda den kunskapen och förståelsen i sina egna uppdrag, dels fungera som AF:s ambassadörer i deras respektive organisationer.

Det nätverk som FINSAM:s uppdragsledare får tillgång till underlättar och förenklar all myndighetskommunikation. Det innebär även att vi som uppdragsledare kan vägleda kollegor i deras sökande av lämplig ingång i andra organisationer och myndigheter.

Sannolikt hade detta inte kunnat uppnås utan FINSAM.

Fortsatt arbete

- I det som allt oftare benämns som den nya arbetsmarknadsmyndigheten kommer det sannolikt främst att handla om att bedöma, besluta, och följa upp behovet av arbetsmarknadsinsatser för den arbetssökande. De möten som behöver genomföras med den arbetssökande för detta kommer främst att ske genom digitala kanaler. Det kommer sannolikt att leda till att de flesta arbetssökande inte har kontinuerlig kontakt med myndigheten utan med den aktör som skall utföra insatsen. Idag sker samverkan främst mellan arbetsförmedlingen och kommunerna. I samband med att allt fler arbetssökande får sin hjälp hos andra utförare på arbetsförmedlingens uppdrag kommer denna samverkan att bli annorlunda. Det kommer därför att finnas ett behov av att utveckla nya samverkansformer mellan aktörerna, kommunerna, och den nya myndigheten. Denna framtida process syftar då till att Parterna Arbetsförmedlingen, de fristående aktörerna och våra kommuner får en tydlig uppfattning om sina respektive roller och ansvarsområden samt att skapa en grundstruktur för hur parterna samordnar sig för de som är jobbsökande och behöver samordnat stöd.

- För de arbetssökande som är eller riskerar långtidsarbetslöshet eller har någon typ av funktionsvariation finns det signaler på att de skall få sin hjälp genom de lokala kontoren genom mera fysiska möten. I det fall det blir så kommer sannolikt många av dem att även ha behov av hjälp från hemkommunen och kanske även genom vården. Arbetsförmedlingen behöver då vara drivande i att utveckla samverkan mellan dessa aktörer för att hitta vägar för att arbeta parallellt och inte linjärt. Allt för att uppnå kortast och effektivaste väg för en ny egen försörjning. Det kommer även att finnas ett behov av att identifiera dem som idag har en funktionsvariation men som av olika skäl inte registrerats med funktionshinderskod hos arbetsförmedlingen.
- Det har i nuvarande process påbörjats ett gemensamt arbete med unga vuxna utan gymnasiebetyg i Svalövs kommun, ett samarbete som behöver fortgå med resurs från AF som kan avsätta tid för just denna grupp.

Bilaga 1

Vuxenpsykiatri Område Helsingborg

Väg in till Vuxenpsykiatri område Helsingborg som inkluderar Bedömningsteamet i Helsingborg, öppenvårdsmottagningar i Ängelholm, Helsingborg och Landskrona.

Första steget är att individen påvisar ett behov av psykiatrisk vård, den allra största delen av personer med psykisk ohälsa kan få vården de behöver på vårdcentral och bör därför hänvisas ditt i första hand. En del personer med mer omfattande psykiatrisk problematik eller specifika diagnoser behöver komma till specialistpsykiatri.

Om personen redan är inskriven på en mottagning kan man (om det finns samtycke) kontakta denna mottagning. Om personen behöver bli inskriven inom specialistpsykiatri så kommer det första steget vara att komma i kontakt med bedömningsteamet i Helsingborg. Bedömningsteamet gör i nästan alla fall den första bedömningen av personen och dess behov av vård inom specialistpsykiatri eller ej. Det finns två vägar in till bedömningsmottagningen. Personen kan själv göra en så kallad "Egenvård begäran" antingen skriftligt (Finns att hitta på länken <https://vard.skane.se/psykiatri-skane/mottagningar-och-avdelningar/vuxenpsykiatrimottagning-bedomning-Helsingborg/>) eller via telefon 0771-21 25 25. Man kan även få en remiss skriven av en läkare på sin vårdcentral.

Personal på bedömningsteamet kommer göra bedömningen om personen i fråga verkligen är i behov av specialistpsykiatri eller om den kan få bättre hjälp på annan vårdinstans, detta bedöms via en gränssnittsdragning.

Efter bedömningen kommer personen antingen remitteras tillbaka till en vårdcentral eller remitteras över till någon av de psykiatriska mottagningarna. Det bör tilläggas att det finns andra typer av psykiatriska mottagningar som är mer specialiserade på specifika diagnoser till exempel Psykos eller F-ACT. Dessa inkluderas ej i denna genomgång.

Telefonnummer till mottagningarna

Ängelholm : 0431-816 77

Helsingborg : 042-406 26 10

Landskrona : 0418-45 46 40

Bilaga 2

Två exempel på resursintegrering i uppdraget:

Deltagande aktör: Daglig verksamhet, Omsorgsförvaltningen i Landskrona Stad, uppdraget ”Ett riktigt jobb”

Uppdragsledarna för respektive uppdrag har haft regelbunden kontakt och har därigenom kunnat bistå med kontinuerlig stöttning, tips och idéer om hur man kunde inkorporera AF i sitt uppdrag. Syftet med detta är att stötta deltagare i daglig verksamhet som vill få möjlighet att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden.

Deltagande aktör: Ekonomiskt bistånd, Individ- och familjeförvaltningen i Landskrona Stad, uppdraget ”Pilot - Förmotiverande insats för unga vuxna med psykisk ohälsa”

I den processen har ett antal ungdomar deltagit samtidigt som de varit inskrivna på AF. Där upplevdes de problemen som tidigare nämnts med dubbla planeringar. I normalfallet är AF mycket tydlig med att det är AF:s planering som gäller och kommunen som måste anpassa sig. Det riskerade i detta fall att leda till att dessa arbetssökande hade riskerat att antingen inte kunna delta i piloten eller fortsätta vara inskrivna på AF. Det löstes genom att uppdragsledare övertog ansvaret för AF:s planering för dessa individer och på så sätt var det enklare att samordna planeringen så att syftet med deltagandet i piloten på ekonomiskt bistånd kunde uppnås.